

ikke skride ind, saa at Forsømmelserne kunne standse. Det er altsaa en meget tarvelig Garanti, man faar derved, at Protokollen skal være til Stede. Den skal ikke en Gang fremlægges. Skolekommissionen kan sige: Vi ville se den, kom med den, og saa maa Skolen komme med den, men nogen Garanti yder dette ikke. Vi have derfor ønsket, at Friskolen skulde underkastes samme Regler, som gælde for Folkeskolen, vedrørende Forsømmelser, og at der skulde kræves lignende Indberetninger fra Friskolen, som der kræves fra Folkeskolen. Saa vilde vi dog kunne se, at Friskolen arbejder, og om den fortjener den store Statsstøtte, den faar, eller om denne maaske snarere burde fratages den.

Man skulde tro, der var noget muligt ved Friskolen, siden man har saa meget mod den Foranstaltning. For er alting, som det skal være, er Skolegangen, som den skal være, er Undervisningen, som den skal være, er Lærernes Kvalifikationer saaledes, at man kan betro dem Børnenes Undervisning i den Tanke, at den er i gode Hænder, hvad kan det saa gøre de Herrer, at Skolerne skulle komme med disse Indberetninger? Man skulde ikke synes, at det kunde gøre det allermindste. Tværtimod vilde det være en Ære for Friskolen, om den i sine Indberetninger kunde paavise, at den staar i alle Maader Maal med Folkeskolen. Det ville de Herrer ikke, og jeg ved ikke, hvilke deres Grunde hertil ere. Tør de ikke lægge Friskolens Papirer paa Bordet, saa at vi kunne se, hvad der foregaar indenfor dens Vægge? Man skulde tro, at der var en saadan Ængstelse, at der er noget, der skal skjules. Man vil nok have Tilskud, men ikke paatage sig de Pligter, som bør følge dermed.

Vedrørende Tilskuddet til København skal jeg gøre nogle Bemærkninger. Hvis Københavns Kommune vilde have sit Tilskud forøget, kunde man tænke sig, at vi her i København gik samme Vej, som nu Friskolen er inde paa, at vi ophævede alle Kommunens Skoler til disse 47,500 Børn, vi have herinde, og fik indrettet det saaledes, at der blev lutter Friskoler i Byen. Man behøvede ikke at have eksaminerede Lærere dertil, det kunde være Mænd eller Kvinder, som havde siddet en Vinter paa en Højskole, tarveligt uddannede Folk. Men det var altsaa Friskoler i Ordets alleregentligste Forstand. Hvilket Bidrag skulde der saa ydes til disse 47,500 Skolebørn i København? Der skulde ydes 12 Kr.

pr. Barn, altsaa i alt 570,000 Kr. Hvis altsaa Københavns Borgere bleve enige om at affolke deres Kommuneskoler og omforme Skolevæsenet i den ægte grundtvigske Friskoleretning, vilde Statens Bidrag til København blive 570,000 Kr. Men den københavnske Befolkning og de københavnske Børn vilde sikkert være meget ilde farne derved. At tænke sig, at man her i København ikke skulde holde Kontrol med, om Børnene mødte paa Skolen eller ikke. Jeg er sikker paa, at mangfoldige Børn vilde udeblive. Det vilde blive Skulkeskoler i København, ligesom det er adskillige Steder paa Landet. Det er sikkert ikke med Urette, at Friskolen paa sine Steder har faaet det Navn. Men dette kan naturligvis ikke bevises, for de Herrer skjule det saa sikkert, de føre ikke Forsømmelsesprotokol. Ingen kan komme og forlange at faa Forsømmelsesprotokollerne frem, for de findes ikke. Altsaa Beviserne har man sørget for at skaffe af Vejen. Saa snildt har man indrettet sig, at man har gemt Papirerne, eller rettere: man har ingen Papirer, saa der kan intet bevises.

Der er her 2 forskellige Standpunkter med Hensyn til Tilskuddet til København. Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) har sit Standpunkt, og det er: Intet Tilskud til København. Det er hans egentlige principielle Standpunkt, det gjorde han gældende i 90'erne, og saa vidt jeg ved, staar han helst paa dette Standpunkt den Dag i Dag. Og jeg maa sige, det er i Sammenligning med Flertallets det mest korrekte og logiske Standpunkt. Det er den stærkeres Ret overfor den svagere, det er det, der gør sig gældende paa mangfoldige Steder i Livet, at den stærkere siger: Saadan skal det være! Du skal ikke have noget, det dekretterer jeg. Det maa den svagere finde sig i. Men jeg kan ikke rigtig forstaa Flertallet, altsaa Ministeren og det Flertal, der følger ham. De gøre nemlig gældende, at København skal have 350,000 Kr. og ikke mere, for København er ikke inde under denne Lov. Jeg synes ikke, der er megen Logik i dette Standpunkt. Thi i det Øjeblik, man giver København 350,000 Kr., er den under Loven. Saa er det Standpunkt, det ærede Medlem for Assens indtager, anderledes logisk og klart i al sin Uretfærdighed, det maa man indrømme. At sige, at København maa ikke faa det Tilskud, der i Virkeligheden tilkommer den, fordi den ikke er under Loven, og alligevel at sætte den ind under Loven paa dette Punkt, hvad